

IV. évfolyam, 43. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

==UJVIDEK, 1908.==
május 28. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szellemi és anyagi ré-
szét illető közlemények intézendők
ilyen közleményekért és megkérés-
eket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Gazdasági függetlenségünk*).

Irta: Teleki Árvéd gróf.

Bármennyire is ijesztgessenek fizetési mérlegünk kedvezőtlen voltával, a diszázsio és a magas kamatláb rémével, bárhogy is bosszankodjanak nemzeti céljaink visszafejlesztésével foglalkozott szabadelvű politikusaink és bármiben reménykedjenek is saját szájukize szerinti új pártalakulás révén megint elhomályosítani a nemzet zöme előtt gazdasági függetlenségünk kivívásának szükségét, ez már többé sohasem sikerülhet azoknak, kik nem őszinte politikát folytatnak.

Nem sikerülhet azért, mert most már nem tíz-tizenöt politikustól függ az, hogy ezekkel a kérdésekkel foglalkozunk-e vagy sem. Ma már nem lehet pl. a magyar nemzeti bank ügyét egy bankbizottság hosszadalmas tárgyalásainak hinárván elstülyesztetni. Nem lehet, mert ma már az egész nemzet minden hű és őszinte fia szivszorongva várja, sőt követeli, hogy az intéző körök e téren a status quo fentartása helyett a haladás útjára térjenek.

Egyik választókerület a másik után nyilatkozik meg impozánsnál-impozánssabb gyűléseken, hol a nép egyszerű, de józanészű polgárai, élükön a helybeli és az országos gazdasági élet iránt élénk érzékkel bíró iparos, gazda és kereskedői kapacitásokkal, nemcsak óhajokat és reményeket fejeznek ki, hanem komoly buzdításokat, egyenes felhívást intéznek képviselőjükhöz és az ország intéző köreihez arra nézve, hogy az ország gazdasági függetlenségét megszerezni igyekezzenek, vagyis az önálló vámterület létesítését 1917 utánra, az önálló magyar nemzeti bankét 1910 utánra biztosítsák.

1907 májusában Ujvidék város összes polgárságát nemzetiségi és foglalkozási külömbőség nélkül felölelő nagy népgyűlés úgy a vámterület mint a bank önállósítását ezernyi-ezer művelt és intelligens résztvevő által egyhangulag hozott határozatban követelte s ez volt az első érdekes alkalom, mikor a magyarországi szerb nép vezéreibei

* Megjelent a „Magyarország” 1. május 22. számában. Sz.

magukat teljesen azonosították a magyarság aspirációival.

Számos más helyen tartottak abban az időben és azóta is hasonló gyűléseket, például a 7-15 erdélyi vagy felvidéki megyét sulyban, adófizetőképességben tulszárnyaló Bácsmegeye székhelyén, Zomborban, melyek legtöbbször nem a képviselő, vagy a kerület vezéreiből idézték elő a hangulatot, hanem a közönség ezrei azért gyűltek össze oly impozáns számban ezen meg lehetőségen elvont kérdések megvitatása céljából, azért fogadták oly viharos tetszéssel vezérek beszédeit, mert saját belsejükben érzett szükséglet elégit nek ki, midőn vezéreiket nemcsak utólagosan részesítik helyeslésben, midőn azok működésére nemcsak a végén adják rá áldásukat, hanem amidőn a maguk részéről is eljárásukban és gondolataikban buzdítják és megerősítik, sőt mi több, egyenesen a cselekvésre felhívják Közönségünknek ezen szerföltött határozott magatartása egyáltalán nem lep meg. Spontan megnyilatkozásának erőteljes voltából két irányban szerzek bizonyosságot.

Az egyik az, hogy amikor gazdasági életünket függetleníteni igyekszünk, valami nagyon természetes, önként érthető eszmemenetet követünk és ebben minden másfelé le nem kötelezett független polgára a hazának nemcsak követni, de velünk egy sorban járni, minket támogatni, buzdítani, törekvéseinkben minden tekintetben erősíteni is képes. A függetlenség oly egyszerű fogalom, hogy azt talán csak nagyon kőrmönfont, vagy kifecamított észjárású politikusok tudták szem elől tévesztetni, vagy pláne mint haszontalan-ságot tagadásba venni. De a mesterkelt gondolkodástól ment józanészű emberek milliói, köztük vezérek és a nép emberei, tudományosan képzettek és egyszerűbb műveltségűek, mind egyaránt megértik a függetlenség eszméjét, mert hiszen külömbőség nélkül mindannyian egyenlően is erre törekednek. Hogyne kívánják tehát saját hön szeretett hazájuknak azt, ami maguknak is vágyaik netovábbja.

De nemcsak a tudós, a munkás, vagy a politikus törekszik magán- és nyilvános életében az önállóságra és a függetlenségre, hanem még az észszel meg nem áldott növény és állat is csak ebben az irányban haladva érzi jól ma-

gát és tölti be helyesen hivatását. A midőn pedig valamely tudós, valamely politikus, de még valamely növény, vagy állat felett is bírálatot gyakorolunk, nemde a céltudatosan, önállóan és függetlenül élőt és működőt tesszük elejébe az élősdiének és a más által elnyomottak?

Ugyebár nem a mások tudományából élő plagizátort, nem az idegen által megfizetett bérencpolitikust, nem a lakásokban, vagy a házi állataink bőrén élősdi rovarokat, nem a lóherét lenyügöző arankát tartjuk a teremtés dicsőségeinek, de azokat sem, amelyek ezen gyenge jellemű, támadó természetű lényeknek befolyása alatt görnyednek, senyvednek és panaszkodnak.

Szabad és független lények birják rokonszenvünket, melyek tisztán állanak előttünk minden idegen befolyástól.

Ezért nemcsak támogat, nemcsak buzdít az ország egész eszmélő népe abbéli törekvésünkben, hogy a hazát szabaddá, önállóvá, függetlenné tegyük, hanem egyszerűen megköveteli ezt mi tőlünk. Ezért nem annak tulajdonítom én a fő jelentőséget, ha új pártalakulás esetére kihagyjuk a „függetlenségi” jelzöt az új nagy párt nevéből, vagy megtartjuk benne, hanem annak, hogy milyen igyekezettel fogunk a függetlenség elveit küzdeni, mert csakis akkor lesz annak a készülő nagy pártnak az ország vezetésében sikere, ha minden erejével az ország függetlenségét fogja szolgálni, míg ellenesetben, ha ennek előrevitele helyett azt visszafejlesztetni kísérli meg, akkor ép úgy kiveri a választók ma már tisztán gondolkozó tömege székeiből a legnagyobb újpárt-alakulást is, mint ahogy az Istenben megboldogult szabadelvű párttal megtette.

Nem hallgathatom el itt azt, hogy a pusztá elhatározás távolról sem elegendő arra, hogy az önálló magyar bank vagy az önálló vámterület létesüljön. Ezeknek felállítását senki másra nem bízhatjuk. De még előnyeiket sem élvezhetjük, ha mindnyájunk szakadatlan közreműködésére bizton számítani nem lehet úgy az előkészítő munkánál, mint a már létesített intézmények fentartása körül.

A nemzet legszélesebb rétegei kell, hogy e nagy gazdasági átalakulásoknál az akadályok és veszélyek elhárítása nem csekély munkájából a kellő részt maguknak kivegyék.

BOGDÁNY és TÁRSA

UJVIDÉK,
Vármege-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dalnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

BLUZZKÜLÖNLEGESSÉGEK

KRÓN KÁROLY FIA

DIVATÁRUHÁZÁBAN

UJVIDÉKEN.

Most mutathatja meg a magyar közönség, hogy ezer esztendő alatt mit tanult.

Ezer esztendő előtt a német kilenc évre szóló fegyverszünetet kötött a magyarokkal, hogy a magyar lovasság feltartóztatlan támadásai ellen ezen idő alatt hasonló lovasságot szervezzen. A kilenc év leteltével az újlagos magyar lovas-támadást hasonló fegyverrel fogadta. Most nekünk megint kilencéves fegyverszünetünk van (1917-ig). Rajtunk a sor tehát ezt az időt úgy használni fel, hogy ha e kilenc év leteltével bármilyen támadás ér, azt gazdasági fegyverzetünk teljességével sikeresen verhessük vissza.

Azonban ne ringassa magát az ország közönsége abban a tévhitben, hogy elegendő egynehány száz népgyűlésen az ország képviselőit, a kormányt a fentírt gazdasági és pénzügyi különválásra felhívni és akkor már kötelességének eleget tett, a többi pedig majd elvégzik a törvényhozók.

Hát kérem, ez végzetes tévedés lenne.

A törvényhozó munkája itten nagyon kevésből áll, igen könnyen elvégezheti azt, de művét csak akkor koronázhatja siker, ha az egész ország, mint egy ember, mögötte áll.

A törvényhozók munkáját kell, hogy az ország milliónyi állampolgárainak céltudatos és áldozatkész tevékenysége megelőzze, támogassa és kiegészítse.

A törvényhozás helyes intézkedésekkel, a kormány körültekintő politikával sokat tehet, de minden eljárásuknak csakis a polgároknak e nagy munkában való élénk részvétele adhatja meg a kellő értéket.

Erre nagyszerűbb példa nem képzelhető, mint a porosz hadak által 1871-ben leverte Franciaországra, melyet ötezermillió frank hadisere kirovásával végső adósság magarávételére és pénzügyi tönkremenetelre ítelt a büszke győző. De Franciaország polgárainak bámulatos érdemlé hazafias áldozatkész-sége, takarékosága, munkássága rövid néhány év alatt ezen szörnyű csapást úgy elhárította, hogy Franciaország az ugyanazon időben egyesült nagy német birodalommal ma már semmi esetre sem cserélne el pénzügyi helyzetét.

Ma is, mikor Budapest fővárosnak és nagyobb bankjainknak van szüksége pénzre, Franciaországból kínálják azt és nem a velünk politikai szövetségben élő német birodalomból.

Amidőn tehát most rajtunk a sor az újabb kilencéves fegyverszünetet javunkra úgy felhasználni, hogy minden támadás visszaverésére alkalmas gazdasági fegyverzetet szerezzünk össze: nagy hibának tartanám rá nem mutatni az élénk gördülő nagy nehézségekre,

mert csak akkor szállhatunk szembe velük, ha részletesen felismerjük azokat és ha e nehézségek elhárításához szükséges fegyverzet gyűjtését már ma megkezdjük. Hogy utóbbi gazdasági osztályaink mily módokon tehetik meg, a következő cikkeimben leszek bátor elmondani.

Tomics Jása és pártja.

Néhány nappal ezelőtt mindenesetre meglepetésszerűen érintette a magyar és szerb politikai köröket az a hír, hogy *Tomics Jása*, a szerb radikális párt vezetője, az Ujvidéken megjelenő *Zasztava* főszerkesztője a lap kötetlékéből kilép és lapjában megjelent nyilatkozata szerint *betegsége miatt* hosszabb pihenőt óhajt tartani.

De csak azokat érinthette meglepetésszerűen ez a visszalépés, helyesebben ez a pihenőrevágás, akik nem voltak közvetlen szemlélői annak a robusztusi munkának, amelyet *Tomics Jása* végzett. Mi, kik munkásságának állandó megfigyelői vagyunk, nekünk alkalmunk volt tapasztalni és megcsodálni, mire képes egy már az ötvenes évek felé közeledő férfiú — óriási tudással, eszméi iránti fanatikus hittel, fáradhatlan tetterővel, fiatalos hévvel.

Tomics Jását a nemzeti ellenállás napjain tanultuk legjobban megismerni. Nem magyarbarát érzelmeit értjük, mert *Tomics Jása* egész politikai multja a magyarbarátság, a békés és okos politika jelképe volt, de a nemzeti ellenállás alatt megismertük munkabírását, páratlan és irigylésreméltó agitációs képességét. Majd Ujvidéken a torony alatt mondott bármely negyvennyolcasnak is becsületére való hazafias szónoklatot, már másnap Torontálnegyve valamelyik községében agitált eszméi mellett és még aznap másfelé vitte temperamentuma, hol ugyancsak ujjabb és ujjabb híveket és követőket szerzett pártjának és magyarbarát eszméinek. A két év előtti választásokon *Tomics Jása* heteken át nem aludt saját ágyában. Ahol csak egy maroknyi szerb nép lakik, ott *Tomics* megjelent, mint egy apostol és akiknek alkalmuk volt őt ilyenkor látni, beszélni hallani, nem csodálkozhatnak azon, mily rajongó szeretettel, szinte bálványozással csüng rajta az egész szerb nép. Csak nagyon kicsi azoknak a száma, akik a politikai ellentétek folytán tőle a személyes nagyrabecsülést megvonják, de ezek csak a diadalmas vezér sikereit irigylük. *Tomics Jása* ma kétség-telenül a szerb nép óriási zömének legteljesebb bizalmat bíró vezetője.

Csak még apósa: *Miletics Szvetozár* tudta magát annyira a szerb nép szívébe beleékelni.

Mi, kik mindezen eseményeknek szemlélői vagyunk, sokszor kérdeztük önmagunktól, mikép lehetséges, hogy *Tomics*

Jása mindezt az óriási munkásságot kibírja?

Az események kérdésünknek adtak igazat. Az óriási tetterővel bíró ember ma kénytelen bevallani, hogy idegrendszere nem bírja tovább és fővárosi orvostanárok tanácsára *huzamosabb pihenőt* kell tartania, hogy megrongált idegrendszerét kipihentesse.

Ez a tényállás.

Az ujvidéki *Branik*, *Polith Mihály* dr. lapja, természetesen felhasználta ezt az alkalmat is, hogy petardáit elhelyezze, melyek ha nem is robbannak fel, de legalább bűzt terjesztenek.

A fővárosi sajtó a maga naiv tájékozatlanságában, jóhiszeműleg felült a *Branik* és kevésszámú, a fővárosban élő szerb hívei tendenciózus híresztelésének.

A *Budapesti Hirlap* és még néhány fővárosi lap *Tomics* visszavonulásának okául a pártban előfordult szakadást, egyenetlenséget, elégedetlenséget említ, melyet mind a küszöbön levő pátriárka választásra vezet vissza.

Minden hosszabb cáfolás helyett egyszerűen rámutatunk a szerb radikális párt központi választmányának *vasárnap*, e hó 24 én Ujvidéken tartott gyűlésére, melyen a választmányi tagok, — elsőjében, — majdnem az utolsó száll emberig megjelentek és hol a központi választmány *egyhangú lelkesedéssel*, szinte viharos tüntetéssel, minden szónál ékesebben beszélő rajongó szeretettel *Tomics Jásának feltétel nélkül bizalmat szavazott, szeretetéről biztosította*, visszavonulását tudomásul nem vette, csak tekintettel az orvostanárok véleményére, *Tomicsnak megrongált egészsége helyreállítása céljából hosszabb szabadságot engedélyezett*, azon reményének adva kifejezést, hogy rövidesen, megifjodott erővel újra a csatasor élén fogják látni *Tomics Jását, a vezetőt*.

Kell ennél több? Hol az egyenetlenség, hol az elégedetlenség, hol a szakadás?

Hiába keresi ezt a „*Branik*” a radikálisoknál, ott a párt *ma erősebb, egyöntetűbb*, mint valaha.

A pátriárka választásnak ehez az üggyhez semmi köze.

A radikális párt mai napig *senki ellen és senki mellett* nem foglalt állást.

Sőt a vasárnapi központi választmány ülésén egyhangulag a személyi részt egyelőre kikapcsolva elhatározták, hogy a kisebbség a többség akaratának aláveti magát és a szerb radikális párt *mint egy ember* vesz részt és szavaz a pátriárkát választó kongresszuson.

Üres dajkamese, hogy a radikális párt és a *Zasztava* közt a pátriárka személye miatt ellentétek lettek volna.

A *Zasztava* Brankovics pátriárka halála óta, tehát a kérdés aktualitása óta, *egy szóval sem* emlékezett meg a leendő pátriárka személyéről és így nem is kerülhetett volna ellentétbe pártjával, —

Hatóságilag megengedélyezett

TELJES VÉGELEDÁS!

Az üzlet feloszlata miatt az összes **ékszerek,** arany-, ezüst-, chinaezüst-árak és órák 30—40%-kal az áron alul eladatnak.

ÁRMÁNYGÉZA

ékszerész és órásmester

UJVIDÉK, Fő-tér.

19—26

melylyel, mint a vasárnapi gyűlés igazolja, teljes egyetértésben van.

Tomics tehát betegsége miatt pihenni megy. Kívánjuk igaz szívből, hogy a magyaroknak ez az igazi, jó barátja, a szerbeknek ez a mindenki által szeretett és megcsudált nagytudású, európai műveltségű vezére mielőbb újból ott legyen, a hova tudása, képességei rendelik, praedestináltak: ennek a nagy pártnak kormányzó-hidjára, hogy szerb népének és szeretett magyar hazájának jó szolgálatot tehesen.

Nemzeti színészet.

Szombaton jól látogatott ház előtt láttuk Csiky Gergely remek vigjátékának, a „Nagy-mamának” énekes köntösben való előadását. A darab szövege megmaradt, énekszámaira verseket irt Pásztor Árpád és kellemes keretet nyújtott a szebbnél-szebb dalokkal Máder Rezső. Forceszerep jutott a darabban Blaha Lujzának és nem csalódunk, ha kijelentjük, hogy a cimszerep a hatalmas énekeső egyéniségének megfelelően készült. A vidéken nem lehet azonban Blaha Lujzát keresnünk és ha talán illúzióink a maga mi-voltából veszíteni fog, mégis szívesen nézzük végig a hamisítatlan magyar alkotásnak sikeres bemutatását. Nálunk Bárdos Irmát láttuk a cimszerepben. Bizvást állíthatjuk, hogy kedves nagymama volt. Szinte elfeledtük különben fiatalos mozdulatait és csodálattal láttuk magunk előtt az öreg Szerény grófnét mindazon vonások egyesítésével, amelyek ezen szerepet a maga valódiságában feltűntetik. A finom koloraturhang pedig fényesen érvényesült és tetszést keltett. A naiváknak debutszerepe Mártha, Krémerné alakításában került bemutatásra. Az eddig alkalmazott epithetonok kedvességét, kellemes játékát és édes éneklését illetőleg csak fokozódtak mai fellépése következtében. Az öreg Örkényi bárót Mezei Andor adta igen jól. Kivált Krémer Jenő kért részt az est sikeréből. Nálánál jobb Tódorkát ritkán láttunk. Aradinében, a szentimentális Seraphinában pedig kitűnő partnerre akadt. Jó volt Iványi (gróf Szerény Ernő), Sümegi (báró Örkényi Kálmán). Igen kedvesen játszott Nagy Terus (Piroska), ügyes Trézsi volt Kertay Ilka. Mezey Péter, akit ezidén igaz örömtünkre többször látunk szerepelni, Koszta Sámuel szerepét nagy hatással alakította.

Vasárnap délután Csepreghy halhatatlan népszínműve, „A sárga csikó” ment. Minden jegy elkelt. Jó előadásban volt részünk, persze a néző tere az emeletnagyságu kalapok domináltak. Volt óváció is. Krémerné szép virágállványt kapott. Este Lehár „Vigözvegy”-ét ismételték. Ez este Felhő Rózsi adta a cimszerepet, mint a múlt évben is, a tőle megszokott routinnal és édes kellemmel. A többi szereplő a multból ismeretes. A komikusok szerepeiket jól használták ki, volt helyel-közel sikerült improvizáció is.

Hétfőn népelőadást rendezett az igazgatóság, de sajnos, közönségünk nem támogatta ezt a lelkes törekvést úgy, ahogy kellett volna. Decorcelle drámája, „A két tacska” ment. A darab a kilencvenes évek végén a Népszínházban került színre nagy sikerrel. A rémdrámák mintaképe, amelynek egyedül a csavargóknak néha indokolatlanul elcelődése ad kis vigszágot. Kitűnően adták a cimszerepeket Krémerné és Nagy Terus. Egyébiránt elismerésre tettek még szert Csiky (Karlov Georges), Tóvölgyi (Heléne), Krémer (La Limace), Juhász (Zephirine), Baróthy (Moulo), Iványi (Fadart), Fodor Ella (Carmen) és Sümegi

(Alboire). A többi kisebb szereplő sikeresen egészítette ki az ensemblét.

Szerdán Flers és Caillavet új vigjátékát, a „Kis trafikuleány”-t adták. A darab tartalma néhány szóban is elmondható, meglehetősen a felszínen mozog. A fiatal Urbain a kis Miquettet szereti, de az öreg nagybácsi, De la Tour-Mirande, elhódítja tőle és magához veszi. A kölcsönös félreértések után Urbain lesz Miquette, a kis trafikuleány, még az öreg mári Miquette anyját, Grandiérnt veszi el. A cimszerepben Szabados Giza adott igen jót. Először láttuk nagyobb szerepben és a közönség osztatlan elismerésére kedves, fesz-telen játékával tett szert. Az öreg mári szerepét Krémer kreálta a maga fenomenális művészetével. Az ügyefogyott Urbaint remekül játszotta Iványi, minden tekintetben dicséretreméltó Grandiérnt mutatott be Baróthy-né. Van a darabban egy színi igazgató Monchablon. Ezt kabmetalakításban, utánozhatatlan ügyességgel adta Pesti Kálmán. Kapott is derék játékáért nyílt színben tapsokat.

HIREK.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán e hó 26-án a délutáni gyorsvonattal hivatalos ügyekben néhány napra Budapestre utazott.

T olvasóink figyelmét felhívjuk mai vezércikkünkre, mely gróf *Teleki Arvéd* szeretett orsz. képviselőnk fényes tollából, a minden magyar által hön óhajtott *gazdasági függetlenségünket* fejtegeti s magvas, eszmedus tartalmánál, az abban kifejtett nagyfotosságu elveknél fogva, úgy gazdasági mint politikai tekintetben kiváló megszívlelésre méltó.

Keresztjári napok. E hó 25—27-én tartattak meg a kath. egyház szertartásai szerint a keresztjári napok, még pedig hétfőn — eső miatt — a templomban, kedden és szerdán pedig a rókusi s illetve temetői kápolnába vezetett körmenet kapasan. Vajha az egyház által e napokban lekönnyöngött égi áldásnak fogadják, mert magyar hazánkra, polgárai munkájára nagyon, de nagyon ráfér Isten áldása.

A Dmke ujjvidéki fiókjának közgyűlése. A Dmke ujjvidéki fiókja vasárnap délelőtt tartotta IV. rendes közgyűlését szépszámu s előkelő közönség jelenlétében. A fiók érdemes elnökének, Endre Antal műsz. tanácsosnak elnöki jelentéséből örömmel hallottuk, hogy *Ujjvidéken van a Dmke legnépesebb s legvirágzóbb fiókja*, mely a jelen évben már 4000 koronát irányzott elő kulturális célokra. A fiók tavaly óta több mint 200 taggal gyarapodott s tagjainak száma 522, holott 3 év előtt mindössze 100 volt. Az idén jutott a fiók az első nagyobb adományokhoz, ami remélni engedí, hogy a hazafias magyar közönség ezentul nagyobb figyelemmel fogja kísérni az egylet működését. Az ujjvidéki könyvtár fejlesztésére 900, a csajkáskerületi magyar iskolának könyvtárakkal való ellátására 400, Az Én Ujságom c. lapnak 38 példányára 120, vetítógépre 200, az ujjvidéki napközi otthonra 200 koronát szavazott meg a közgyűlés, mely az elnöknek, a titkárnak s a felolvasásokat rendező bizottság elnökének fáradozásukért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A várostól kapott 500 kor. segélyt egy küldöttség fogja a főispán s a polgármester urnak megköszönni. — A fiók lefolyt évi működését részletesen ismerteti a titkári jelentés, melyet jövő számban egész terjedelemben közlünk.

Katonai felülvizsgálat. Péterváradon e hó 26-án tartatott meg a havonta szokásos katonai felülvizsgálat, melyen mint polgári elnök Dr. *Balla Aladár* főispán vett részt.

Időjárás. A szokatlan nagy és tartós hő-séget és mindennemű növényzetet tönkresilá-nyitással fenyegető szárazságot e hó 24-én délután végre valahára egy kis jöltevő, embert, állatot és növényzetet egyaránt felüdítő eső váltotta fel. 27-re virradóra is esett egy keveset az eső, mely az iszová vált levegőt legalább 1—2 napra kissé lehűtötte.

Érettségi kormánybiztos. A kereskedelemügyi miniszter Bánhegyi Aladár központi szolgálatra beosztott ipari szakiskolai igazgatót az ujjvidéki felső kereskedelmi iskolához az 1908. évi érettségi vizsgálatra miniszteri biztosi minőségben kiküldötte.

Hivatali vizsgálat. Dr. *Lehrer Péter* osztálytanácsos fővámigazgató f. hó 23-án az ujjvidéki m. kir. *fővámhivatal* ügykezelését szakszerűen behatóan megvizsgálta s a tapasztaltak fölött teljes meglegedését nyilvánította.

Elhalasztott multság. A József főherceg szanatórium egyesület által e hó 30-ra tervezett — mozgó színpaddal, katonahangverseny-nyel és látványosságokkal egybekötött nagy-szabásu — kerti multság közbejött akadályok miatt június hó 13-ra halasztatott.

Fiutanonc-közvetítés. Az „ujvidéki keresztény szociális egyesület” magyarországi fiutanoncokat helyez el az ujjvidéki mestereknél. Az érdeklődő szülők és mesterek levélben forduljanak nevezett egyesülethez és ez készséggel megadja a szükséges értesítéseket.

Szanatórium Kamenicán. Vasárnap e hó 24-én délután 3 órakor nagyszámú társaság, jobbára leendő részvényesek rándultak ki Schwarz József polgártársunknak az iregi völgyben levő szőlejebe, hol a kamenici érdekeltekkel együtt a helyszínen megtekintették a szanatórium létesítésére szánt területet s azt minden tekintetben igen alkalmasnak találták a mondott célra. A tervezet és közlelbi módozatok, előmunkálatok céljából legközelebb értekezlet tartatik. Annyit már most jelezhetünk, hogy a szanatórium felvetett eszméje, még pedig Schwarz József szőlőterületén, élénk visszhangra talál városzerte.

Helyi hajó Ujjvidék és Zimony között. A Dunagőzhajózási társaság f. június hó 1-vel közvetlen hajóközlekedést indít Ujjvidék és Zimony között, még pedig a következő menetrendben: Ujjvidékről naponként — kedd kivételével — indul reg. 3 órakor és Zimonyba ér reg. 8:30 órakor. Zimonyból indul — kedd kivételével — minden nap déli 12 órakor és Ujjvidékre érkezik este 7:45 órakor. Szlankamenre érkezik Ujjvidékről r. 5:10 és Szlankamenről indul Ujjvidékre d. u. 4:45 órakor.

Kávéház-megnyitás. Fehér Imre a Petőfy-utca 81. sz. házában modernül berendezett kávéházát e hó 30-án, szombat este cigányzene mellett megnyitja.

Az O. P. I. E. Bács-bodrogmegyei köre f. é. május 23-án tartotta meg közgyűlését Ujjvidéken, az egyesületi tagok s az érdeklődők élénk részvétele mellett. A gyűlést Kellner Fülöp, elnök vezette. Vázolva a polg. iskola küzdését, nagyobb tevékenységre buzdítja az egybegyűlteket. Reméli, hogy az ország érdekének megfelelőleg nemsokára megnyílik a 7. oszt. polg. iskola. A tárgysorozat igen szép és tanulságos pontja, Lengyel H. ujjvidéki áll. polg. isk. tanár felolvasása volt. Kellemes és szórakoztató, egyszersmind gyönyörködtető előadása a természetrajz tanításáról szólott. Az 1908—10 évi ciklusra a következők választattak meg egyhangulag: Kellner Fülöp (elnök), Nemessányi Adél (társelnök), Katona Sándor (alelnök), Avar Gyula (titkár), Kemp György (pénztáros), Kardos Pál (ellenőr), Abrasich (köri képviselő) és 8 vál. tag.

LÖWY MÁTYÁS és Társa divatáruháza

Ujvidéken, Főtér
Erzsébet szálloda
épület.

Lekötött nyári
ujdonságok.

Voile Grenadin, minden színben simán és himzéssel.
" Mousseline minden színben és árnyalatban.
" Marquissette csikos és kockás mintákban.

Különlegességek himzett ruhákban, batiztból vászonból, szövet- és Selyemből.

NŐI- ÉS GYERMEK FÜRDŐ RUHÁK.

Színházi hírek. Ma csütörtök két előadás lesz, d. u. színre kerül Tóth Ede 3 felvonásos népsziműve, a „Kintornás család”, este pedig a „Koldusgróf” című operett. Pénteken ismét ifjúsági előadás lesz mérsékelt helyárrakkal, színre kerül Csiky Gergely 3 felvonásos sziműve, a „Cifra nyomorúság”. A darab vezető szerepeit Makó, Fodor, Iványi és Csiky játsszák.

Esküdtek figyelmébe. Az igazságügyminiszter 14270. ex 1907. sz. rendeletével f. április 1-ével életbeléptetett kir. ügyészégi gazdászati utasítás 19. §-ában meg van állapítva, hogy a ki nem sorsolt, illetve csak az esküdtszék megalakításáig visszatartott helyben Jakó esküdt napidíjat nem igényelhet, ellenben a megjelenése következtében esetleg felmerült kész kiadása megtéríthető.

Kereskedők figyelmébe. Nagy fontosságú elvi döntvényt hozott a Kuria váltó tanácsa. Kimondotta ugyanis, hogy a be nem jegyzett cég át nem ruházható s ennek folytán utóbb be sem jegyezhető. Fontos ez annál inkább, mivel a szomszédos német államokban épen az ellenkező joggyakorlat uralkodik.

Uj személydíjszabás életbeléptetése. A szatmár-mátészalkai helyi érdekű vasuton a megnyitás napján zónarendszerű személy- és podgyászdíjszabás lép életbe. Ezen díjszabás a magyar királyi államvasutak díjszabásel-árusító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33) 20 fillérért kapható.

Majális. Az ujonan alakult óverbázi önk. tüzoltó egyesület ma, állandó csütörtök ünnepén a verbázi Erzsébet-ligetben majális rendez.

Felelős szerkesztő: Lusztig Nandor dr.
Szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Nyilt-tér.

Zöld erdőben járok,

de alig hallom a madarak énekét, mert irtózatoss
köhögés kínoz. Egész mellem fáj és a torkom
ugyanesak érdes. Ha hazatérek, én is próbát tes-
zek Fay valódi szodeni ásvány-pasztilájával,
mert ez, a mint mondják, kitűnő hatással van
minden meghűlés, köhögés és elnyáladás ellen.
Minden más szertől már megcsömöröltem
és látni sem akarom őket Fay valódi szodeni je
közel negyedszázad óta ki van próbálva a torok-
és a légzőszervok minden hurutos jelensége ellen.
Egy skatulya ára csak 1 K. 25 fillér és
minden gyógyszerárban, drogériában és
ásványvízkereskedésében kapható
Vezérképviselő Ausztria-Magyarországra:
Guntzert W. Th., Wien, IV. Gr. Neugasse 17
Főraktár k Budapest: Egger Leó dr. és Egger J.,
VI., Váci-körút 17. Kooheister Frigyes utóda V., Hold-
utca 8., Thaimayer és Seltz, V., Zrínyi-utca 3., Török
József, VI., Király-utca 12.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert
csakis a természetes szénsavas
ásványvíz erre a legbizt óvszer.

A mohal Ágnes-forrás, mint természet-s szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemesak biztos óvsze-
fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, legeső- és húgyszervi betegségeknek 26 év óta bizonyosodott,
hogy meg ragalvos betegségekét is, mint typhus, cholera, megkímélte azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohal Ágnes vízzel ittek. Legjelesebb
orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegek-
ben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval feltöltött víznél sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen
megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyano t a forrás loirásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forrásvezetőség.

Főraktár: Dietzgen fial uraknál Ujvidéken.

Kedvelt borviz! B.

5-15

Nyomatott Hirschenhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.

Étvágytalanságot, emésztési zavarokat
a Rohitschi „Tempelquelle” időszaki ivása a legegyszerűbben megszüntet. Hlynemű régiebb és idült bajok esetén „Styriaforrás” előnyben részesítendő.
Főraktár Magyarországra:
Hoffmann József Budapest, Báthory-u. 8.
7-7

Hirdetések.

FONTOS SZŐLLŐSGAZDÁKNAK.
Legjobb szőlőjótógumi „Continental-jegyű”, ugyszintén kékkő, raffiaháncs a legolcsóbb napi áron kapható
Ludwig József,
fűszerkereskedésében
Kossuth Lajos utca 49.

... A gazdaközönségnél ...
... jól bevezetett intelligens ...
U T A Z Ó
keresletik, lehetőleg a műtrágyaszak-
márból. Ajánlatok kéretnek. „Fixum és
napidíj” jelge alatt Heinrich Schalek
hirdetési irodájába, Wien I. Wollzeile 11.

Ügyes ügynökök és helyi képviselők
magas próvizió mellett kerestetnek
a
Magyar Zsalu és Szövött Faredőny
gyárunk részére.
BENCZE ANTAL és FIA
5-6 **NAGYBEOSKEREK.**

SZLIÁCS vasuti állomás.
Zólyomvármegye — Felsőmagyarország — legelsörendű női fürdője. A continens egyedüli természetes vasas hőforrása. Az idény május 15 től szeptember 30-ig tart. A saját kezeles alatt álló Radvanszky féle épületek házesoportjában 2 legmodernebbül berendezett (20 lakószobát magában foglaló) szálloda, melyek közül a „BRISTOL” 1902-ben teljesen ujonnan lett felépítve: (egy eszládi villa, egy enterom.) E házban lakik dr. Grünwald ki. tanácsos orvos is. Ugy az elő., mint az utóidény alatt 40% árkedvezmény. Lakásmegrendeléseket és mindennemű tudakozódásokat szonnal elintéz a Radvanszky házak gondnoka.
2-8 **BERNATH BELA. SZLIÁCS.**

Alapított 1878. Telefon 59-90.

Walla József
cementárnyár részvénytársaság
mozaik-, műkőárnyár, beton és vasbeton építési vállalat.
2-2

Iroda és gyár:
kizárólag: Budapest, VII, Gizella-ut 38.

Természetes, ezüst üstben mindenkor frissen befőzött kiváló finom
málnaszörpöt
szállít
Gessler Siegfried
csász. és kir. udvari szállító és Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg kamarai szállítója
Kőbánya.

Valódi brünni szövetek
az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.
Egy szelvény 1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona
teljes térdruhához (Kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 12 korona
1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona
1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona
Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K-ért, színtügy felöltözövélet, turistalódent, selyemkamgarnt stb. stb. gyári áron küld a mint megbizható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár
SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék.
Mintah, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen triss áruban.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bel- és légcsőhurttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesébajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok allanak be.
forrást, ha májbajoktól és sargaságtól szabadulni akarunk.